

פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה

منتدى محاضري القانون من أجل الديمقراطية
The Israeli Law Professors' Forum for Democracy

תגובות פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה למעשי האלימות החמורים כלפי האוכלוסייה הפלסטינית בשטחים

ביום שישי ה-12.4.24 נרצח באלימות הנער בנימין אחימאיר על ידי מחבלים בפיגוע טרור. באותו יום שישי, עוד בטרם התגלתה גופת הנער, וביום שבת ה-13.4.24, לאחר גילוי גופתו, דווח על מספר מעשי אלימות חמורים בפלסטינים. לפי הערכות, יותר מ-20 תקריות של פשיעה לאומנית התבצעו כלפי פלסטינים בכפרים אלמועיי, תורמוסעיא, סינג'יל, ח'רבת אבו פלאח, מזרעה, לובן אשקיייה, עטארה, דומא, קוסרה וסילווא. התקיפות כללו גניבות של עדרים ורכוש, שריפות של רכבים ובתים, ונפצעו במהלכם כ-50 בני אדם.¹ תושב אלמועיי, ג'יהאד אבו עליא, נפגע מירי ונהרג ביום שישי. בשבת בערב, בכפר בייתין, שנושק לרמאללה, נהרג מירי חי עומר חאמד, נער פלסטיני בן 17.

לפי דיווחים, במהלך כל סוף השבוע נכחו בכפרים חיילים, שגוננו בנוכחותם ובנשקם על אזרחים ישראלים חמושים, בחלקם רעולי פנים, שביצעו את התקיפות ביישובים הפלסטינים. בתיעוד וידיאו שהופץ נראים ישראלים מציתים רכב בחנייה של פלסטינים בדיר דיבואן שבגדה, לנגד עיני חיילים.² צלם ynet ו"ידיעות אחרונות", שאול גולן, שהגיע כדי לתעד את מעשי האלימות, הותקף בשבת באלימות על ידי ישראלים בכפר אל-מורייר. התוקפים שברו את אצבעות ידיו ושרפו את כל הציוד שהביא עימו. לדבריו של גולן, חלק מהתוקפים היו חמושים ברובים ולבושים במדי צה"ל.³

על אף ההסלמה וההתרחבות של התקיפות המתרחשות באחרונה, כוחות הביטחון כושלים במשימתם לאכוף את החוק ולמנוע תקיפות נגד פלסטינים בשטחים. אם לא די בכך, פורסמו דיווחים על ניסיונות של הממשלה למנוע מארגוני זכויות האדם שפועלים בשטח מלתעד את מעשי האלימות.⁴ נוכח כל אלה, קורא פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה לרשויות

¹ אלישע בן קימון "כרוניקה של התפוצצות: רצח הנער בנימין מאיים להצית את יהודה ושומרון" YNET (14.4.2024); הגר שיוף "חמושים באו מכל עבר, בתים נשרפו": בדומא מנסים להתאושש מפרעות המתנחלים" הארץ (15.4.2024) <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-04-15/ty-article-magazine/premium/0000018e-de43-de2f-a5ff-ff5b2bad0000>

² עמירה הס "הפלסטינים תוהים מדוע המתנחלים שתוקפים אותם טורחים להסוות את זהותם" הארץ (15.4.2024) <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-04-15/ty-article/premium/0000018e-de23-da1d-abdf-ffaf08730000>

³ רוני גרין שאולוב "צלם ynet הותקף על ידי מתנחלים שהציתו בתים: "שברו לי את האצבעות, שרפו את הציוד" YNET (13.4.2024) <https://www.ynet.co.il/news/article/hy900cz00ea>

⁴ אלישע בן קימון "אחרי הסנקציות על מתנחלים ביו"ש: בן גביר הקים צוות להרחקת פעילי שמאל" YNET (16.4.2024) https://www.ynet.co.il/news/article/yokra13887273?utm_source=ynet.co.il&utm_medium=Share&utm_campaign=Whatsapp&utm_term=yokra13887273&utm_content=Article

השלטון למלא את חובתן להגן הן על אזרחים יהודים והן על האוכלוסייה הפלסטינית ולהעמיד את האחראים להן לדין.

אנו מפנים בעניין זה [לנייר עמדה מס' 51](#) של הפורום, שפורסם בחודש יולי 2023. בנייר עמדה זה עמדנו על חובות רשויות השלטון למנוע פשעים חמורים מהסוג הזה נגד פלסטינים וישראלים כאחד ולהעמיד את האחראים לדין. מאז פרסום נייר העמדה, לא רק שמעשי האלימות בפלסטינים לא פסקו, אלא נראה כי הם מתגברים ומהווים "שגרה" מסוכנת. ההתקפות האלימות הן עבירות פליליות חמורות לפי הדין בישראל ובשטחים, ועלולות לעלות כדי פשעי מלחמה לפי המשפט הבין לאומי. כפי שקבעו ראשי כוחות הביטחון, מדובר במעשי טרור, לפי הגדרת מושג זה בחוק המאבק בטרור, תשע"ו–2016. המשפט הבינלאומי ההומניטארי מטיל חובה על מדינת ישראל, ועל רשויות המדינה, להגן על התושבים הפלסטינים בשטחים. בנוסף, בהיעדר הליכי חקירה והעמדה לדין נאותים במדינה, המעורבים באירועים אלה — אזרחים ומפקדי צבא כאחד — עלולים להיחשף להעמדה לדין בפני בית הדין הפלילי הבין לאומי, ובפני בתי משפט במדינות אחרות.